

CHÚNG TÔI KHỐC BẠN TỬ CHUNG

SINH VIÊN, HỌC SINH VIỆT-NAM TỔ CHỨC TRƯỚC CÔNG LUÂN QUỐC-TẾ
HÀNH ĐỘNG TẤN BẠO CỦA VIỆT-CỘNG: GIẾT NGƯỜI CẦM BÚT

CHÚNG TÔI KHÓC BẠN TỪ CHUNG

Paris * 12-07-2026

Nguồn : *Quán ven đường*
Ebook : *Thư viện Tiểu Lùn*

CHÚNG TÔI KHỐC BẠN TỪ CHUNG

**Nhật báo CHÍNH LUẬN
số 528 ngày 01-01-1966
và số 532 ngày 08-01-1966**

Di ảnh của anh TỪ CHUNG

**Người cầm bút đầu tiên
bị Cộng sản sát hại**

Mục lục

Chính Luận số 528 thứ bảy 01.01.1966

1. Đặng Văn Sung	13
Lời đe dọa đã thành sự thật	
2. Điện văn của	16
nghịệp đoàn ký giả Nam Việt Nam	
3. Chính Luận	18
Anh Từ Chung đã bị V.C. bắn chết...	
4. Cáo phó của	32
Nhật báo Chính Luận và gia đình	

Chính Luận số 532
thứ bảy 08.01.1966

5. Hiệp Hội Báo Chí 34

Á Châu lên án vụ ám sát bạn Từ Chung

6. Hội Đồng Đô Thành 36

tổ chức lễ truy điệu Ký giả Từ Chung vào ngày 16-1-1966

7. Thanh Thương Hoàng 38

Anh chị em sinh viên học sinh đã truy niệm và diễn hành trầm lặng trong bụi ngùi thương tiếc phần uất

8. Hội đồng đại diện 48

Sinh viên S.G. gửi thông điệp cho Hội nghị Sinh viên Quốc tế

9. Tú Kếu 50

Khóc Từ Chung

10. Trung Nguyên Tử 57

Khóc Từ Chung

11. Đặng Văn Sung 59

Cái chết của anh là một bài học cho người Quốc gia : Không phải chỉ có cầm súng mới chống Cộng

12. Điều văn của Hội đồng 68

Đại diện sinh viên Saigon : Anh đã chứng tỏ rằng Ngòi bút còn làm địch khiếp sợ như sợ cả sư đoàn

13. Đặng Tâm 74

Buổi tiễn đưa cuối cùng

14. Thanh Tâm 80

TỪ CHUNG : ANH HÙNG ĐẦU TIÊN
gục ngã trên chiến trường dân sự !

**Chính Luận số 528
thứ bảy 01.01.1966**

**LỜI ĐE DỌA
đã thành sự thật**

Chủ trương triệt để tôn trọng sự thật trong việc thông tin của tờ Chính Luận đã mang đến cho bạn Từ Chung năm phát đạn của quân khủng bố bắn vào lưng.

Người bạn ký giả, học giả, gầy gò, ốm yếu. trong trắng, chân thành của chúng ta đã chỉ vì tận tụy với nghề nghiệp mà bị thẩm sát.

Đây là chiếc ghế anh vẫn ngồi, là chiếc cốc anh vẫn uống nước, là cán bút anh vẫn dung, là những bài anh đang viết dở. Trước những kỷ niệm đó, toàn thể anh em chúng tôi ghen ngào phần uất.

Bao nhiêu ưu tư của anh trước cảnh đất nước phân ly và điêu tàn vì khói lửa, bao nhiêu hoài bão của anh trong việc góp phần xây dựng tự do – dân chủ thật sự cho nước nhà vẫn còn tràn ngập tâm tư của toàn thể anh em chúng tôi, để diễn tả trên những trang báo gửi đến tay bạn đọc.

Chúng tôi khóc bạn Từ Chung

Chúng tôi cầu mong hương hồn
bạn phiêu diêu miền cực lạc.

ĐẶNG VĂN SUNG

ĐIỆN VĂN
của nghiệp đoàn ký giả
Nam Việt Nam
gửi ông chủ tịch
Tổng Liên đoàn ký giả quốc tế

Kính gửi ông chủ tịch Tổng Liên đoàn ký giả quốc tế.

Chúng tôi trân trọng báo tin ông hay là Nghiệp đoàn ký giả Nam Việt Nam vừa bị một cái tang đau đớn, nhân dịp bạn Từ Chung, Tổng Thư ký tòa soạn Chính Luận bị bọn gọi là “Mặt trận giải phóng miền Nam” ám sát.

Chúng tôi cực lực phản đối hành động bắt thủ và có dự mưu này, vi phạm trầm trọng quyền tự do phát biểu tư tưởng và quyền tự do báo chí. Chúng tôi yêu cầu ông báo động cho tất cả các tổ chức nghiệp đoàn ký giả bạn để cho mọi người thấu hiểu hành động khủng bố đê hèn này và long trọng lên án trước dư luận quốc tế.

Nghệp đoàn ký giả Nam Việt
Nam

**Anh Từ Chung
đã bị V.C. bắn chết...
nhiều bạn không muốn
tin như thế**

Anh Từ Chung đã bị Việt cộng bắn chết thật rồi ? Hàng trăm, hàng ngàn bạn đọc đã liên tục gọi giây nói và đến tận tòa soạn hỏi chúng tôi câu ấy. Không một ai muốn tin như thế, dù rằng chính tai đã được nghe đài phát thanh loan báo.

Rồi các Thông tấn Xã quốc tế tới tấp đánh điện đi khắp muôn phương và các đài phát thanh Hoa

Kỳ, BBC, Úc châu, Ba Lê cũng đều loan báo tin đau đớn này

Bạn Từ Chung đã bị bắn chết thật. Từ nay ngòi bút sắc bén ấy không còn đem những gì thiết tha nhất của tim óc để phụng sự chính nghĩa quốc gia, để tranh đấu cho tự do dân chủ thật sự của dân tộc, để mơ tưởng diệt trừ các chế độ độc tài và thấy đất nước mến yêu được thống nhất trong hòa bình an lạc...

Lúc ấy vào khoảng 12 giờ 20 ngày 30-12-65. Bạn Từ Chung (tên thực là Vũ Nhất Huy) Thư ký tòa soạn của bản báo, từ tòa soạn ở số 15 đường Võ Tánh trở về nhà ở số 59 đường Nguyễn Lâm thì bị hai tên khủng bố dùng

súng lục hạ sốt. Anh đi trên chiếc hơi cũ kỹ. Khu phố này lúc bấy giờ thừa thớt người qua lại, chỉ có một số trẻ em nô đùa trên bãi cỏ.

Nhà anh gần cuối đường sắt ngay hẻm Vĩnh Viễn. Phía trước mặt, cách bãi cỏ rộng chừng sáu chục thước là trường Tiểu học Nguyễn Tri Phương. Bót cảnh sát và chợ cũng cách nhà anh không đầy 300 thước.

Như thường lệ, anh đậu xe trên bãi cỏ. Khi xuống xe, anh ra phía sau, mở thùng xe để lấy mấy túi đồ dùng. Chính trong lúc ấy thì bọn sát nhân ra tay hành động

Hai tên đi xe gắn máy hiệu Gobbel, chắc rằng đã đứng rình rập sẵn ở đầu chợ. Chúng bám sát

theo xe, và nhân lúc anh Từ Chung đang cúi húi mở thùng thì một tên liền nhảy xuống, đằng hoàng mở cặp da lấy ra khẩu súng lục.

Cái hình ảnh đau xót và thảm thương nhất là em Vũ Trọng Hiệp 12 tuổi học sinh đệ thất, đứa con trai lớn của anh Từ Chung, khi thấy xe bố về liền chạy đón.

Và em đã mục kích, đã chứng kiến từ đầu đến cuối, cái chết của bố em mà đành chịu không làm gì được ! Anh Từ Chung có 4 đứa con trai nhỏ, nên nhà thường phải cửa đóng then cài, sợ các em ra đường nghịch ngợm. Thành thử đứa bé chỉ còn biết đứng nhìn cái chết của bố. Hành động giết người của tên khùng bố mau lẹ quá, khiến em

không còn kịp kêu la gọi người mẹ lúc đó đang ở trong bếp sửa soạn cơm nước.

Đưa bé kể lại cái chết thảm thương của bố

Em Hiệp đau đớn, kể lại :

– Cháu nghe thấy tiếng còi ô-tô của bố cháu. Cháu đứng ở phía trong cửa để chờ bố. Cháu thấy bố cháu xuống xe rồi mở thùng ở đằng sau để lấy cái gì đó. Thế rồi có hai người đi xe gắn máy dừng lại cháu nhìn rõ xe hiệu Gobbel sơn màu xanh. Một người xuống xe tay cặp cặp da, mặc quần màu xanh da trời, áo xanh lạt có sọc, chắc độ 26 tuổi. Người ấy mở cặp da lấy

ra một khẩu súng và tiến lại gần bố cháu bắn luôn mấy phát liền. Bố cháu gục xuống.

Tiếng pháo và tiếng súng

Vào khoảng thời gian ấy đang vào giờ ăn cơm trưa. Dân phố phần lớn đều ở nhà. Vì hôm qua là ngày lễ Phật thành đạo, công sở nghỉ, trường học nghỉ... Chừng nửa giờ trước trẻ em lại đốt pháo. Và chúng đã đốt pháo như thế từ mấy hôm sau khi có lệnh Tết năm nay cho đốt pháo. Nên khi nghe thấy tiếng súng đã có người lầm tưởng là tiếng pháo và không để ý.

Chính chị Từ Chung cũng lầm là tiếng pháo. Bây giờ chị đang lúi

húi ở sau bếp nấu cho chồng một miếng canh rau – thức ăn mà chồng chị ưa nhất – với niềm mong đợi sẽ giúp chồng trút nỗi mệt nhọc sau một đêm trước trần trọc, thức trắng. Cho tới khi nghe người lối xóm chạy rầm rập ở hông nhà theo sau loạt tiếng nổ ấy và rồi có tiếng người la, lúc ấy chị Từ Chung mới chạy ra cửa để... nhận lấy xác chồng đã ngã xuống bãi cỏ không một lời trần trối, không một cái chớp mắt cuối cùng.

Hình như cũng có một đôi người thấy rõ hành động của kẻ sát nhân nhưng vì khiếp hãi quá không dám xông ra can thiệp, vả lại người ta cũng nghĩ rằng mình không có một tác sát trong tay thì làm sao chống đỡ được với súng đạn,

Cho đến khi lũ trẻ kêu lên : “Nó bắn chết người ta” thì người ta mới lục tục kéo ra đường. Có người đứng trên ban công còn nghe thấy tên sát nhân giục đồng bọn : “Rồ máy đi mày !” Và chúng nó đèo nhau chạy trốn về phía hẻm Vĩnh Viễn. Tên sát nhân còn từ tốn nhét khẩu súng vào trong cặp da trước khi leo lên xe.

Dụng cụ giết người : Súng Côn 45

Bạn Từ Chung chết ngay tại chỗ. Trên thùng xe còn có dấu vết 5 ngón tay của anh, kéo một vệt dài. Chắc rằng trước khi gục xuống anh đã cố bám víu vào đó.

Tên sát nhân đã bắn tất cả 5 viên đạn. Một viên trúng vào phía dưới ngón tay cái ở bàn tay trái. Người ta ngờ rằng đó là phát đạn đầu tiên ; một viên trúng vào háng xuyên xuống đùi rồi nằm lại đó, ba viên khác từ sau lưng xuyên ra phía trước, trong đó có một viên trúng tim khiến anh bị chết ngay.

Năm phát đạn bắn liền trong một lúc làm cho người chết không còn kịp cảm thấy sự đau đớn. Lúc chết, nét mặt anh vẫn thản nhiên

y như một người đang ngủ không thấy có vẻ gì là đau đớn hay hãi sợ cả. Tên sát nhân muốn cho ăn chắc, đã đứng rất gần, cách mục tiêu không đầy một thước.

Phát đạn sau cùng có lẽ nó đã giết sát vào lưng anh vì người ta thấy có vết cháy xém ở áo sơ-mi, nơi có vết đạn xuyên qua.

Cũng nên biết rằng, cách đây chừng 2 tháng, Mặt trận Giải Phóng Miền Nam đã gửi thư đến tòa báo Chính Luận hăm dọa sẽ giết bản báo chủ nhiệm là bác sĩ Đặng Văn Sung và anh Thư Ký Tòa soạn Từ Chung. Về vụ này, Chính Luận đã loan tin, trả lời thẳng trên báo và thông báo cho cơ quan hữu trách...

Sau đó ít lâu, bạn Từ Chung có được cơ quan hữu trách mời tới xét hỏi rồi phái một người tới canh chừng ở tòa báo. Nhân viên đó vừa được nhà chức trách rút đi dăm hôm nay, thì bạn Từ Chung bị sát hại.

Muốn giết lúc nào chẳng được

Thật ra, muốn giết bạn Từ Chung, hoặc muốn giết bất cứ một ký giả nào khác, đối với bọn khủng bố không phải một chuyện khó khăn gì. Ở trường hợp anh Từ Chung thì lại dễ nhất. Nhà anh ở ngay mặt lộ. Căn nhà rộng 3 thước dài 9 thước thuộc loại bình dân rẻ tiền xây bằng gạch lổc lợp tôn xi măng và đó cũng là tài sản lớn nhất, kết quả

của một đời tận tụy làm việc với tư cách ký giả công nhân. Hồi gần đây, vì các con lớn lên chật chội quá chị Từ Chung có dành dụm cất lên một cái chái con ở hông nhà, xung quanh có dựng lưới mắt cáo. Đêm đêm anh Từ Chung vẫn ngồi tại cái chái hẹp đó để viết lách cho tới một hai giờ khuya. Bọn khủng bố chỉ cần dùng cây sắt nhọn dí sát vào anh mà đêm cũng thừa sức giết người ký giả gầy gò ốm yếu trong tay chỉ có... cây viết.

Người cầm bút đầu tiên bị Cộng sản sát hại

Trong cuộc chiến đấu một mất một còn để bảo vệ tự do và nhân phẩm, bạn Từ Chang có lẽ là ký giả

công nhân đầu tiên bị Cộng sản sát hại, trong số hàng trăm hàng ngàn thường dân khác đã từng bị Cộng sản sát hại nhưng điều đặc biệt hơn nữa là bạn Từ Chung là ký giả đầu tiên của nước Việt Nam bị kẻ thù dân tộc sát hại vì tư tưởng sau mấy lần đe dọa công khai.

Trước sự đe dọa của sắt và máu, đã là người trọn một đời chỉ tận tụy cho vợ con, ai là người không sợ. Nhưng bạn Từ Chung, một ký giả công nhân, không đảng phái, không tham vọng chính trị, cam sống nghèo nàn vì ôm hoài bão trở thành một người ký giả có thể giúp ích cho đồng bào, bạn Từ Chung còn có gì ngoài cây bút để chống lại sự đe dọa !

Và hôm qua, trước căn nhà nhỏ bé ở một xóm lao động khuất nẻo, trước mắt bày con nhỏ lấp ló sau màn chờ đón cha về, trước tiếng pháo nổ lác đác chờ mùa xuân tới. bạn Từ Chung đã gục ngã dưới làn đạn thần nhiên của những người mệnh danh là “Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam”.

CÁO PHÓ

Chúng tôi đau đớn báo tin

Ông VŨ-NHẤT-HUY

Bút hiệu TỪ - CHUNG

TIẾN SĨ KINH TẾ HỌC

Tổng Thư Ký Tòa Soạn nhật báo Chính Luận
bị ám sát hồi 12g30 ngày 30 tháng 12 năm 1965 lúc
vừa ở Tòa Soạn về tới nhà riêng tại số 59 Nguyễn Lâm
Chợ Lớn.

Lễ chuyển cữu sẽ cử hành vào 9 giờ sáng Chủ nhật
2 tháng 1 năm 1966 tại số 59 Nguyễn Lâm và an táng
tại Nghĩa địa Mạc Đĩnh Chi Sài Gòn.

Nhật báo CHÍNH.LUẬN

CÁO PHÓ

Chúng tôi và cộng đồng báo chí xin thông báo, đau đớn nhất là :

Ông VŨ - NHẤT - HUY

Bút hiệu TỪ - CHUNG

TIẾN SĨ KINH TẾ HỌC

Tổng Thư Ký Tòa Soạn nhật báo CHÍNH-LUẬN

đã mệnh chung hồi 12 giờ 30 ngày 30 tháng 12 năm 1965 (tức ngày 8-12 Ất Tỵ)
bộ tuổi 42 tuổi

Lễ an táng cử hành hồi 14 giờ 30 ngày 31-12-65 và lễ chuyển cữu về cử hành
hồi 9 giờ sáng Chủ Nhật 2 tháng 1 năm 1966 tại số 59 Nguyễn Lâm Chợ Lớn, và
an táng tại nghĩa địa Mạc Đĩnh Chi Sài Gòn.

Vợ	TRẦN THỊ LAN
Các Con	VŨ TRỌNG HIỆP VŨ TRỌNG HIỀN VŨ TRỌNG HẢO VŨ TRỌNG HÂN
Em Trai	VŨ MẠNH SƠN NHỊ HOÀNG vợ và các con

ĐỒNG TANG GIA KHẮP CẢO

**CHÍNH LUẬN
NGHỈ 3 NGÀY ĐỂ CHỊU TANG
BẠN TỪ CHUNG**

Chúng tôi mong bạn đọc thông cảm cho nỗi đau buồn sâu sắc của toàn thể anh em chúng tôi, và cho phép CHÍNH LUẬN được nghỉ 3 ngày để chịu tang bạn TỪ CHUNG, sau số báo này.

Số báo đầu tuần tới sẽ phát hành
Chiều Thứ Ba 4-1-1966 (đề ngày
Thứ Tư 5-1-1966)

Chúng tôi tha thiết mong bạn đọc thông cảm cho và thứ lỗi cho.

CHÍNH LUẬN

**Chính Luận số 532
thứ bảy 08.01.1966**

Truy điệu Nhà báo Từ Chung

**Hiệp Hội Báo Chí Á Châu
lên án vụ ám sát bạn Từ Chung**

MA-NÍ. Hôm 6-1 ông Liberato Marinas. Chủ tịch Hiệp Hội Báo Chí Á Châu đã công khai lên án vụ Việt Cộng ám sát ký giả Nhất Huy tự Từ Chung, Tổng thư ký nhật báo Chính Luận.

Ông Liberato Marinas tuyên bố rằng vụ sát hại này chỉ có một tác dụng thúc đẩy các ký giả trong thế giới tự do, tiếp tục sứ mạng làm sáng tỏ dư luận quần chúng bằng những tin tức xác thực dựa trên những sự kiện.

Ngỏ lời với các ký giả trong thế giới tự do, ông Chủ tịch Hiệp Hội Báo Chí Á Châu đã yêu cầu họ duy trì ngọn đuốc mà ông Vũ Nhất Huy đã làm sáng tỏ đầu đã phải hy sinh tính mạng.

Ông cũng đã gửi điện văn phân ưu cùng ông Hồ Văn Đồng, Phó Chủ tịch Nghiệp đoàn ký giả Việt Nam và phân ưu cùng báo Chính Luận.

**Hội Đồng Đô Thành
tổ chức lễ truy điệu
Ký giả Từ Chung
vào ngày 16-1-1966**

SAIGON Chiều 6-1, Hội Đồng Đô Thành đã nhóm phiên thường lệ thứ 4 khoá tháng 1-66. HĐ. đã quyết định thành lập một Ủy ban ủy lạo Chiến sĩ và Cảnh sát phát động một phong trào Ủy lạo Chiến sĩ và Cảnh sát rộng lớn dịp Xuân về.

Tiếp đó HĐ cũng thảo luận việc sẽ tổ chức một buổi lễ truy điệu cổ ký giả Từ Chung với mục đích tỏ lòng luyến tiếc và thương nhớ

một chiến sĩ quốc gia cầm bút đã bị VC hạ sát, vì tranh đấu cho sự tự do và dân chủ. Buổi lễ sẽ được tổ chức vào ngày 16-1-66.

Trong khuôn khổ dự án ngân sách năm 1966 các Hội viên Hội đồng Đô thành đã xét tới ngân sách Ty Tiểu học. Hội đồng dự định sẽ tuyển 530 giáo viên để đáp ứng nhu cầu học sinh ngày một gia tăng.

Trong phần ngân sách Ty vệ sinh Đô thành định sẽ tuyển thêm 150 phu rác để đáp ứng nhu của đồ rác hiện nay tại Đô thành.

**Anh chị em sinh viên học sinh
đã truy niệm và
DIỄN HÀNH TRẦM LẶNG
trong buổi ngày
thương tiếc phần uất**

**Tường thuật của
THANH THƯƠNG HOÀNG**

SAIGON.- Hôm qua chúng tôi
đã tường thuật sơ lược về buổi

Thanh Thương Hoàng

truy điệu bạn Từ Chung do Hội Đồng đại diện Sinh viên Saigon tổ chức. Rất đông phóng viên báo chí, nhiếp ảnh và vô tuyến truyền hình trong nước cũng như ngoại quốc đã theo rõi buổi lễ này. Quanh công trường Duy Tân có nhiều biểu ngữ đề 4 chữ “CÔNG TRƯỜNG TỪ CHUNG”.

Sau khi các đoàn thể Sinh viên Học sinh tụ tập đông đủ trước công trường Chiến Sĩ. Buổi Lễ Truy Niệm Anh Từ Chung bắt đầu. Lúc bấy giờ là 10 giờ 30. Chị Từ Chung mặc tang phục cùng các con nhỏ và các thân nhân của anh Từ Chung đứng bên trái Lễ Đài.

Quanh các ngã đường vào công trường đều được anh em Quân cảnh và Cảnh sát đứng canh gác giữ gìn trật tự.

Anh chị em Sinh viên, Học sinh đã đứng nghiêm chỉnh đồng ca bài Quốc ca và một phút cúi đầu mặc niệm các chiến sĩ quốc gia bỏ mình vì dân tộc.

Tiếp tới anh Nguyễn Hữu Doãn đại diện Ban tổ chức tuyên bố lý do buổi lễ Truy Diệu. Rồi ban đại diện Sinh viên Học sinh đem 2 vòng hoa đặt lên Lễ Đài. Hương được thắp lên, làn khói xanh nghi ngút bay quanh di ảnh Anh Từ Chung. Từ chiếc máy phát thanh, phóng ra một giọng nói nghẹn ngào :

– Thừa Anh, đây là vòng hoa của anh em Sinh viên, học sinh sẵn sàng noi gương Anh...

Mọi người cúi đầu mặc niệm Anh Từ Chung trong tức tưởi, trong ghen ngào... Lúc đó đã gần trưa mà trời không có nắng. mây chì nặng chân trời. Vài chiếc phi cơ sẵn giặc hối hả lao mình vào một phương xa tắp. Trong im lặng, người ta ta nghe rõ tiếng đạn đại bác từ xa vọng về.

Phút mặc niệm chấm dứt, đại diện ban tổ chức đọc tiểu sử Anh Từ Chung.

Tiếp theo là các điều văn truy điệu của Hội đồng Sinh viên Saigon. Đại diện sinh viên đại học Văn Khoa. đại diện trường Chu

Văn An, đại diện nữ sinh trưởng Lê Văn Duyệt, đại diện trường Hồ Ngọc Cẩn, đại diện trường Hưng Đạo, Trưng Vương, Võ Trường Toản, Mạc Đĩnh Chi, và đặc biệt của một nữ sinh mới 7 tuổi đại diện trường tiểu học Trần Quý Cáp. Tiếng nói ngây thơ của em nói lên lòng thương tiếc Anh Từ Chung đã khiến vài cô nữ sinh sụt sịt lau mắt, vài bạn sinh viên ngược mắt nhìn lên di ảnh Anh Từ Chung thở dài. (Nội dung những bài điều văn trên ngoài sự biểu lộ lòng thương tiếc Anh Từ Chung, cảm phần bè lũ sát nhân, còn đề cập tới thái độ của chính quyền và báo chí. Anh chị em Sinh viên Học sinh đã nói lên sự bất mãn khi thấy chính quyền và một số báo chí thờ ơ trước cái chết của Anh Từ Chung.

Anh chị em đòi tất cả các báo nghỉ một ngày để tang Anh Từ Chung và công trường Chiến sĩ này phải được đặt tên là “Công trường Từ Chung” vì Anh Từ Chung là một chiến sĩ).

Sau đó, Ban Tổ chức đọc bản Thông điệp của Hội đồng Đại diện Sinh viên Saigon gửi toàn thể Sinh viên Thế giới. Một đại diện báo chí của Sinh viên đã lên đọc điều văn khóc anh Từ Chung.

11 giờ, chị Từ Chung lên nói vài lời cùng anh chị em sinh viên. Chị nghẹn ngào kể lại cuộc sống thanh bạch và đơn giản của anh Từ Chung, trong 14 năm cùng chị chung sống. Chị nói :

– Việc làm của các anh các chị hôm nay không những giúp ích rất nhiều cho gia đình tôi, mà còn giúp ích rất nhiều cho các nhà trí thức sau này, nếu chẳng may cũng chết như anh Từ Chung sẽ được mát mặt ngậm cười nơi chín suối, được thấy ít nhất cái chết của mình cũng đem đến một cái gì cho quốc gia dân tộc. Là vợ anh Từ Chung, tôi xin nhắn với Việt Cộng là họ không thể nào bẻ nổi, bẻ hết các cây bút như anh Từ Chung, vì trong thâm tâm của tôi, tôi nhận xét thấy còn rất nhiều Từ Chung khác trong miền Nam nước Việt này. Còn các anh chị em sinh viên, học sinh những người trong trắng nhất, ngay thẳng nhất với những tâm hồn cao quý nhất.

11 giờ 25, cuộc diễn hành im lặng bắt đầu. Dẫn đầu là một biểu ngữ, chữ trắng viết trên vải đen : “Cuộc diễn hành im lặng tưởng niệm chiến sĩ tự do Vũ Nhất Huy tức Từ Chung”. Liên đó, đoàn nữ sinh trường nữ Trung học Trưng Vương rước di ảnh Anh Từ Chung và bát hương cùng 2 vòng hoa. Các đoàn thể học sinh nối gót theo sau. Đoàn người đi qua đường Trần Cao Vân, ngã từ Hai Bà Trưng, Phùng khác Khoan rồi rẽ sang Mạc Đĩnh Chi tiến vào nghĩa trang Đô thành.

Đoàn người đi trong im lặng, trong tiếc thương, trong buồn ngủi, trong nước mắt, trong phần uất.

Tiếng guốc của các nữ sinh khua nhẹ trên mặt đường hiền hòa

nhưng đã làm rung chuyển lòng người đứng bên đường. Họ ngả mũ nghiêng mình khi di ảnh Anh Từ Chung đi qua. Cứ cách 200 thước lại có một biểu ngữ treo ngang tường nói lên sự thương tiếc anh Từ Chung và tỏ thái độ căm phẫn bè lũ sát nhân.

12 giờ kém 10 tới mộ phần anh Từ Chung. Chị Từ Chung và các cháu cùng thân quyến đã túc trực sẵn tại đây. Ban đại diện mang vòng hoa và bát hương đặt vào mộ Anh Từ Chung, còn các anh chị em sinh viên, học sinh lặng lẽ đi qua mộ Anh cúi đầu...

Đoàn diễu hành giải tán trước cổng Nghĩa trang, lúc đó là 12 giờ trưa.

Mọi người ra về trong niềm tiếc thương vời vợi. Hình ảnh Anh Từ Chung như còn phảng phất đâu đây. trên vòm cây thưa, trên nền mây xám, và rõ rệt nhất là trong những đời mắt sáng ngời của các anh chị em sinh viên, học sinh.

Hội đồng đại diện Sinh viên S.G. gửi thông điệp cho Hội nghị Sinh viên Quốc tế

SAIGON. Hội đồng đại diện Sinh viên Saigon đã gửi cho Hội nghị Sinh viên Quốc tế một bản thông điệp lên án Việt Cộng về vụ ám sát ký giả Từ Chung.

Bản thông điệp nhận định rằng “Ký giả Từ Chung, tiến sĩ Kinh tế học, là một người đã từ chối rất nhiều địa vị quan trọng trong chính quyền, chỉ nhất tâm sống cho báo chí và cũng đã chết vì báo chí”. Nhân danh những người trí thức trẻ, toàn thể Sinh viên. Học sinh

Việt Nam đau đón báo tin buồn cùng với toàn thể anh em Sinh viên thế giới đồng thời kêu gọi toàn thể anh em tiếp tay với chúng tôi chiến đấu bảo vệ nhân quyền và đặc biệt sinh mạng của người cầm bút.

Hội Đồng Đại diện Sinh viên gồm chủ tịch của 14 phân khoa, Cao đẳng và học viện là tổ chức đại diện cho vào khoảng 20.000 Sinh viên Đại học Saigon.

(VTX)

KHÓC TỪ CHUNG

Anh cầm bút làm gì nên tội ?

*Dòng máu tươi nóng hồi tuôn
tràn*

Nghẹn ngào chết ức, chết oan

*Chết không kịp nói, kịp than
nửa lời !*

*Chết ngon lành như chơi như
bỡn*

Chết dễ dàng như lợn như gà

Đang cười phút chốc thành ma

*Đang nhìn, đang thở, ngã ra
cứng đờ !*

*Dã man quá, ai ngờ đến thế
Những bàn tay ô uế tởm chưa
Chết không khí giới phòng ngừa
Chết không tự vệ, giữa trưa
Saigon !*

*Chết để lại bốn con chập chững
Chết thật nhanh vừa đứng đã
nằm !*

*Vội vàng chết giữa cuối năm
Chết quên cả Tết, cả Xuân đương
về !*

*Vợ ở góa, tái tê lòng dạ
Bóng năm canh cô quả, vật vờ
Tội bầy trứng nước con thơ*

Nai con mắt lạ lơ ngơ nhìn
đời !...

Thương cho anh đang thời trai
trẻ

Nghề văn chương lắm vẻ tài
hoa !

Cái thân cầm bút trói gà

Làm chỉ nên nổi mà ra thế này ?

Thương cho anh những ngày
lận đận

Thất nghiệp hoài ba hận, bốn
phen

Bây giờ hạnh phúc vừa nhen

Hận thù nổi sóng, ghét ghen
giập vùi !

Thương những kẻ mắt dui, tai điếc

Bán lương tâm vào việc bất lương !

Nồi da xáo thịt thảm thương

Máu xương nào chẳng máu xương giống nòi ?

Thương những kẻ tôi đòi xuân động

Súng cầm tay nhiều lộng dân đen

Sát nhân quen thói ngu hèn

Căm thù nuôi dưỡng, nhỏ nhen, nhất thời

Đứng với họ dưới trời thêm thẹn

*Dấu thú rừng cũng đến thế
thôi !*

Giữa dòng thế kỷ hai mươi

*Ngờ đâu mọi rợ con người vẫn
mang !...*

Tiểu thay anh trong làng ký giả

Cao tinh thần, chấp cả gian nguy

Dù cho bạo lực, xá gì

*Trái tim bé nhỏ sợ chi cường
quyền !*

*Tiểu thay anh, tráng niên đương
độ*

Gặp nước non cảnh ngộ bi, hài

Lòng son một tấm không phai

*Đường đi vinh hiển càng dài khó
khăn !*

*Tiếc thay anh, câu văn, ngọn bút
Sắc như dao, chẳng chút sòn
gan*

*Ung dung lưu loát luận bàn
Mỗi lời là một chứa chan nhiệt
tình !*

*Lại thương anh trời sinh xấu số
Giữa tuổi Xuân đành bỏ mà đi
Côi trần nheo nhóc thê nhi
Cây ngay chết đứng, còn gì nhân
luân !*

*Bốn phát đạn bốn lần tội ác
Bốn trể thơ ngơ ngác mặt mày*

*Chết vì chính nghĩa vinh thay
Chỉ buồn phải chết vì tay chó
rừng !*

*Ngủ đi nhé, Từ Chung, quên nhé
Thôi từ nay bút đề mồi meo
Buồn tênh nghe gió thổi vào
Âm u huyết lạnh, trăng treo
đỉnh trời !*

TÚ KẾU

(Sống 3.1.66)

Kịch sĩ Thiều Lang đã ngâm bài thơ này trong chương trình Tuần báo Nghệ thuật truyền thanh trên đài phát thanh Saigon hồi 22 giờ 15 đến 23 giờ tối thứ tư 5-1-66.

KHÓC TỪ CHUNG

*Bạn chết rồi ư ? Thực hay
mộng ?*

*Chắc bây giờ Việt cộng mừng
vui.*

Từ Chung ơi ! Từ Chung ơi !

*Viết thơ khôn cần được lời mà
điên*

Hình ảnh đó còn nguyên vẹn đó,

Tình đôi ta mà có hay không ?

Trăm năm một giấc mơ màng,

*Dầu yêu, dầu ghét, dầu nồng,
dầu say.*

*Dầu xắn áo ra tay xốc vác,
Dầu đại khờ nhằm bước cho qua
Về gì một kiếp xương da ?*

*Nắm mồ vón vện cũng là đầu
xanh.*

*Bạn đã đi, buồn tênh thư lại,
Chẳng khóc mà nước mắt không
thôi.*

Tĩnh cười, ai nắm vai tôi ?

*Ai nhòa kính trắng, hay ngồi với
ma ?*

TRUNG NGUYỄN TỬ

**Cái chết của anh là một bài học
cho người Quốc gia**

**KHÔNG PHẢI CHỈ CÓ CẦM SÚNG
MỚI CHỐNG CỘNG**

*Dưới đây không phải là một bài
điều văn, mà chỉ là những lời chân
thành nhất mà bác sĩ Đặng Văn
Sung, bốn báo Chủ nhiệm, đã ứng
khẩu nói trước mộ huyệt của bạn
Từ Chung*

Kính thưa chị,

Chúng tôi xin phép chị thay mặt
các anh em trong tòa báo Chính

Luận để có một vài lời vĩnh biệt anh Từ Chung trước khi hạ huyệt !

Chúng tôi cũng không nhắc gì đến cái nỗi đau đớn của các anh em hết bởi vì chúng tôi biết rằng chị và các cháu và thân quyến đã tan nát ruột gan rồi ! Chúng tôi có gọi ra thì chỉ làm thêm đau khổ thôi ! Nhưng mà ngay giờ phút này đây, tất cả mọi người đứng nhìn vào ảnh của anh, anh sống khôn và thác thiêng, anh có thể nhìn rõ vào đáy lòng của mọi người, anh phải nhận thấy cái mối thương cảm chân thành của các người bạn của anh — chỉ vì chân thành thương cảm anh mà đến đây tiễn biệt anh.

Mấy ngày hôm nay, cả một mối xúc động công phần trong khắp

các giới đồng bào không riêng gì các độc giả của chúng ta những người đã mến chuộng ngòi bút đặc biệt của anh, hướng hồ chúng tôi là người bạn được cái vinh hạnh sống bên cạnh anh, được hiểu rõ cái chân giá trị của anh, hiểu rõ cái nền học vấn cao rộng của anh và thán phục cái quan niệm sống chân thành trong trắng và thanh bạch của anh ! Làm sao chúng tôi không thương cảm được ! Làm sao mà chúng tôi không đau xót được ! Càng thương cảm càng đau xót thì chúng tôi càng phần uất. Tại vì sao một người ký giả hiền lành như anh mà chúng nó nó ám hại như thế này !

Tôi còn nhớ rõ trong bức thư cảnh cáo cuối cùng có một câu

chúng nó in bằng chữ đậm, nó bảo rằng : “Mặt trận giải phóng miền Nam nói cái gì là quyết làm cho được”. Quyết làm cái gì cho được ? Tại sao mà không “quyết làm” ông Nguyễn Cao Kỳ ? Tại làm sao mà không “quyết làm” ông Tổng Giám Đốc Công An ? Tại sao làm sao mà không “quyết làm” những con người nào đang chống đối với họ bằng vũ lực và có vũ lực mà chống đối với họ ? Tại làm sao na di quyết lành một người ký giả hiền lành và vô tội như anh ?

Chỉ có Cộng sản mới có thể làm như thế được. Mà chỉ có Công sản Trung Hoa mới có thể tàn nhẫn đến như vậy được. Còn con người ta, dù là bạn hay dù là thù, chỉ khi

nào mất nhân tính, mới có thể chấp nhận được một điều bỉ ổi như vậy.

Nhưng mà anh Từ Chung ạ, chúng tôi cũng phải nói lên cái sự hãnh diện của chúng tôi. Chúng tôi kiêu hãnh ở con người của anh và chúng tôi cũng kiêu hãnh ở cái chết của anh. Con người của anh, với cái học vấn mình có, với cái bằng cấp mà anh có, nếu mà anh cũng như ai mà muốn đi ra làm bộ trưởng, tôi chắc không khó khăn gì. Vì tôi nghĩ rằng : nếu mà anh làm bộ trưởng thì chưa chắc hôm nay anh đã chết, và cả Việt cộng cũng không có tìm cách để giết anh làm gì, không dọa anh làm gì.

Chính tại vì anh là một ký giả quèn, tại vì anh đã nhất định tận

tụ với cái nghề làm báo, tại vì anh muốn đứng về phía người dân mà nói chuyện, tại vì chúng nó sy cái tư tưởng của anh, sợ cái lý thuyết của anh, thành ra chúng nó mới phái giết anh.

Đối với chúng tôi, anh là một trong những cái mẫu người sĩ phu mà hiện bây giờ trên cái đời sống khốn nạn này, chúng ta không tìm được bao nhiêu người nữa !

Chúng tôi hãnh diện cả về cái chết của anh. Cái chết của anh không phải là cái chết của Từ Chung, không phải cái tang của gia quyến Từ Chung, không phải là cái tang của Chính Luận, mà đó là cái tang của tất cả những người Quốc Gia, là cái tang của tất cả những

người chống Cộng trên thế giới này.

Tôi nhớ lại cái tang của trò Ôn, với trường hợp cái chết của trò Ôn, tôi so sánh cái chết của trò Ôn và cái chết của Anh, thì tôi thấy cái chết của anh là một bài học.

Bài học đó không phải chỉ cho người ta biết sự tàn bạo của cộng sản, mà đó là một bài học để cho những người Quốc Gia Việt Nam biết rằng không phải chỉ có quân đội mới chống Cộng. ***Không phải chỉ có cầm súng mới chống Cộng. Mà còn hàng nghìn hàng vạn người không có súng, không có gì cả, chỉ có một cây bút, một tư tưởng, một tấm lòng mà cũng chống Cộng.***

Chống cộng, ở trong một cái tình thế bí đất, khó khăn hơn nhiều.

Trước sự đe dọa của cộng sản trong lá thư cuối cùng, chúng ta đã bàn với nhau, chúng ta không có gì cả, không có một phương tiện nào để bảo vệ cho chúng ta cả, chúng ta chỉ có một chút tinh thần thôi, cần phải duy trì cái nề nếp, cần phải bảo vệ cho đến cùng, rồi sau đó muốn đến đâu thì đến, muốn ra sao thì ra.

Ra sao ?

Ra đến cái cảnh ngày hôm nay anh nằm trong quan tài này mà tôi thì đứng đây để mà nói lời vĩnh biệt ! Đáng lẽ ra thì tôi mới là cái thẳng nằm trong quan tài này, mà

anh là người đứng ở đây, để nói những lời vĩnh biệt mới là phải

Trong lương tâm của tôi, anh là người đã chết thay cho tôi ! Anh chết thay cho tôi ! Tại tôi phải sống thay cho anh. Các bạn của anh ở đây phải sống thay cho anh.

Cái hình dáng cao cao gầy gầy, ăn mặc lôi thôi lếch thếch, cái nụ cười buồn chua chát của anh sống mãi trong tờ báo Chính Luận và những điều anh đang suy nghĩ, những hoài bão của anh, những dự định của anh, trong tờ báo Chính Luận, chúng tôi xin sẽ dần dần thực hiện cho anh.

Thôi Anh Từ Chung ! Không nói nữa. Xin anh phù hộ cho những con người như chúng ta./.

**Anh đã chứng tỏ rằng
Ngòi bút còn làm
địch khiếp sợ
như sợ cả sư đoàn**

Điều văn của Hội đồng đại diện Sinh viên Saigon đọc trong cuộc truy điệu và diễn hành trầm lặng sáng thứ năm 6-1-1966.

Nhân danh Hội đồng đại diện Sinh viên Saigon, chúng tôi kính cẩn nghiêng mình trước anh lính ký giả Từ Chung Vũ Nhất Huy, người đã là chiến sĩ gục ngã trước 4 viên đạn bắn lên của kẻ bạo tàn hèn nhất

tại một vùng ngoại ô Saigon, trước mắt nhìn ngơ ngác và đau khổ của vợ trẻ con thơ, trước sự kinh ngạc và phần nộ của giới trẻ thanh niên SVHS. trước niềm tiếc thương vô hạn của quần chúng sống tại miền Nam phân tán, đau khổ và bi đát này.

Kính thưa anh Từ Chung.

Giới trẻ chúng tôi thường hay oán trách thế hệ đàn anh đã thiếu trách nhiệm đối với lịch sử, dân tộc để cho đất nước bi thảm hôm nay, giang sơn phân lìa, lòng dân ly tán.

Nhưng, xin anh biết cho, trong số đàn anh chúng tôi oán trách đó không có anh, vì anh đã là chiến sĩ. Chiến sĩ trọn đời Anh.

Và ngay cái chết của anh, cũng hào hùng như cái chết vinh quang của một chiến sĩ, cái chết làm người sống tự do hãnh diện, làm chiến hữu thêm phần khởi, và làm cho địch thủ phải khiếp đảm.

Sứ mạng của anh tuy chưa hoàn thành,

Hoài bão của anh cũng chưa được thỏa nguyện...

Nhưng xin anh vui lòng đi về đất mẹ. Vì sau anh, chúng tôi hiểu rằng : anh đã đem trọn cuộc đời để chứng minh cho đại nghĩa.

Vì sau anh, chúng tôi biết rằng, còn lớp lớp tiền anh, đưa anh, làm đồng chí của anh để hoàn thành sứ mạng dang dở đó.

Bày tỏ lòng tiếc thương đối với các chiến sĩ hy sinh là thái độ thường tình và hợp lý của những người tuổi trẻ, biết ơn và còn say mê lý tưởng.

Nhất là trong hoàn cảnh đất nước hiện nay, những cuộc đời chiến sĩ quả cảm, hơn lúc nào hết được chúng tôi tôn thờ.

Chính vì vậy, trước sự gục ngã lịch sử của Từ Chung, chúng tôi thấy trách nhiệm phải cụ thể hóa lòng biết ơn, và thương cảm bằng những công việc xây dựng cụ thể cho đất nước.

Chúng tôi nguyện theo anh, nguyện xứng đáng với lòng quả cảm của Anh, người chiến sĩ văn hóa của chúng tôi.

Kính thưa anh Từ Chung

Khi còn sống, anh mong muốn và tranh đấu cho tự do ngôn luận. Cái chết của Anh cũng là hành vi chiến đấu. Anh đã chứng tỏ rằng với ngòi bút, anh còn làm cho địch quân khiếp sợ như sợ cả sư đoàn...

Chúng tôi muốn, trước linh hồn anh, đòi hỏi những điều này :

– Những người đồng nghiệp còn sống của anh phải tiến lên, nhất định tỏ bày lòng quả cảm để phát triển tự do ngôn luận, để hoàn thành mục tiêu tối thượng của những người cầm bút, chiến đấu cho tự do và sự mất còn của dân tộc và đất nước này.

– Chúng tôi muốn đòi hỏi chính quyền phải thiết thực nâng đỡ, bằng vật chất, bằng tinh thần và bằng sự hiểu biết cần thiết cho những người còn sống muốn tiếp tục thiên chức, sứ mạng của chiến sĩ cầm bút ca ngợi tự do,

Kính thưa anh Từ Chung.

Xin người chiến sĩ của chúng tôi yên nghỉ. Và xin anh hồn Anh, trước sự ngậm ngùi của giới trẻ VN hôm nay, chứng kiến cho lòng tiếc thương vô bờ của chúng tôi.

BUỔI TIỄN ĐƯA CUỐI CÙNG

in anh Từ Chung bị sát hại làm tôi rụng rời chân tay. Con người siêng năng, tận tụy với nghề nghiệp, đôn hậu, chân thành với bạn bè, đã mang hết con tim và khối óc ra phục vụ đất nước mà lại bị sát hại một cách oan nghiệt thế ư !

Cách buổi trưa anh chết đúng hai ngày tôi có gọi điện thoại nói chuyện với anh. Không ngờ buổi nói chuyện đó lại là lần cuối cùng. Anh chết đi nhưng tiếng nói của

anh còn văng vẳng bên tai tôi. Tôi thương tiếc anh nửa đường đứt gánh bỏ lại một sự nghiệp dang dở, một gia đình vợ và bốn con thơ. Giữa lúc tài năng anh phát lộ, sự đóng góp của anh đối với đất nước đạt đến mức độ rộng lớn và cũng rất cần thiết, thì anh đã đột ngột ra đi.

Bây giờ anh đã nằm sâu trong lòng đất. Tôi nhớ cái giọng nói ấm áp của anh, tấm lòng chân thật của anh đối với bạn bè, nhớ cái bản tính điềm đạm, chín chắn và hòa nhã của anh mà càng thương cảm anh hơn. Mới chỉ quen anh vồn vện năm tháng trời. Với khoảng thời gian năm tháng đó, tôi đã học hỏi ở anh rất nhiều. Hôm nay đưa tiễn anh lần cuối nhìn chiếc quan

tài từ từ hạ xuống lòng huyết, tôi
bùi ngùi nhớ đến buổi gặp lần đầu
giữa tôi với anh.

Quen anh, càng thân thiết tôi
lại càng mến anh, và càng mến anh
tôi càng thương anh. Bây giờ anh
đã thành người thiên cổ. Nhưng
tên anh, tính tình anh, cách cư xử
của anh đối với bạn bè, cái dáng
người gầy cao, cặp mắt kính dày
cộm, đôi mắt lúc nào cũng mơ
màng suy tưởng sẽ vẫn mãi mãi
chói sáng trong tôi.

Tôi ghi lên trang giấy này lòng
thương mến, niềm đau xót bùi ngùi
của một người bạn, một người
đứng cùng một chiến tuyến. Anh đã
ngã gục nhẹ nhàng như một người
lính chiến. Anh chết đi nhưng sự

nghiệp của anh đã đi vào vùng hào quang của tâm hồn những người cùng mang nặng lòng đau buồn đối với đất nước quê hương.

ĐĂNG TẮM

— Trước khi vĩnh biệt ngọn bút
— khí giới duy nhất của người
Chiến Sĩ Văn Hóa trọn đời hy sinh
cho Tự Do và Hạnh Phúc của con
người — Anh Từ Chung đã “ghé
qua” Trụ Sở Chính Luận, nơi Anh
làm việc lúc sinh thời.

—... Và tại nghĩa trang, những bài
điếu văn, những lời bi thiết nghẹn
ngào thốt ra từ đáy lòng và những
giọt nước mắt nóng hổi tràn ra từ
những buồng tim căm phẫn giở
xuống mộ huyết ghi sâu mỗi uất
hận bọn Cộng sản bạo tàn.

TỪ CHUNG :
ANH HÙNG ĐẦU TIÊN
gục ngã trên
chiến trường dân sự!

Từ 12:20 ngày 30 tháng 12 năm 1965, tên Từ Chung đã đi vào lịch sử. Cái chết của anh đã gây một xúc động mạnh mẽ cả trong nước lẫn ngoài nước và đặc biệt, tại Thủ Đô Saigon, cái chết đột ngột của anh đã làm cho những người quen anh cũng như chưa quen anh phải sửng sờ, ngơ ngẩn. Với cái chết của anh Từ Chung, lần thứ nhất, một ký giả không tước trọng, quyền cao, ngày bốn buổi đi

về không xe cộ rầm rộ. đón đưa, và suốt tháng năm, không có một bóng vệ sĩ bên mình, đã được đặt vào vị trí của một nhân vật quan trọng mà mỗi hành động cũng như mỗi quyết định có thể ảnh hưởng đến sự tồn vong của đất nước.

Thật vậy. khi V.C. và cả cái guồng máy mệnh danh Mặt trận Giải phóng miền Nam đã phải đặt cả một kế hoạch theo dõi và hạ sát anh, mặc nhiên đã nói lên cái tầm quan trọng của công cuộc anh theo đuổi đối với sự thành bại của chúng thế nào.

Anh không phải là một tướng lĩnh có trong tay hàng sư đoàn tinh nhuệ, với võ khí tối tân, mà bất cứ lúc nào cũng có thể gây tổn

thất cho chúng về sinh mạng hoặc và kế hoạch xâm lăng. Anh không phải là người lãnh đạo quốc gia tài trí mà mỗi mệnh lệnh ban hành có thể làm cho hàng ngũ chúng điên đảo, hoặc đẩy chúng lùi xa mục tiêu chúng nhắm đến. Anh cũng không phải một tổng, bộ trưởng siêu việt mà mỗi chương trình, kế hoạch đưa ra có thể là một trở ngại lớn lao cho sự thực hiện giấc mộng xích hóa miền Nam của chúng.

Anh chỉ là một ký giả có một thân hình ốm yếu, một khối óc nhiệt thành yêu nước với đôi tay khẳng khiu quen làm bạn với ngọn bút, câu văn mà mệnh lệnh, uy quyền chỉ thấm trọn trong một vài trang báo.

Khi hạ sát anh, phải chăng bọn V.C đi coi anh là một trong những người đối thủ xứng đáng và nguy hiểm nhất của chúng và phải chăng, với cái chết của anh, chúng hy vọng dẹp bớt một chướng ngại vật lớn lao trong kế hoạch bình định miền Nam ? Nếu quả vậy, tiền đồ miền Nam còn sáng lạn và hy vọng ghi nhiều trang sử chiến thắng oai hùng vì xuyên qua việc V.C ám sát ký giả Từ Chung, chúng ta thấy cũng như có quyền tin rằng, trên mảnh đất quằn quại đầy máu và nước mắt này, còn nhiều anh tài trong bóng tối như Từ Chung đang và bắt VC phải lo âu, hoảng sợ.

Sau cái chết của một dũng sĩ anh hùng, hiên ngang xông vào lòng đất địch như Phạm Phú Quốc

và sau cái chết của một chiến sĩ cương kiên trong sứ mạng cứu quốc âm thầm như bạn Từ Chung. Nhân dân miền Nam có quyền hy vọng ở một ngày mai chiến thắng không xa.

Giờ đây, nghiêng mình trước anh hồn bạn Từ Chung với tất cả lòng ngưỡng mộ và mến tiếc sâu xa một chiến sĩ đã hăng say và nhiệt thành chiến đấu cho tương lai đất nước trong hoàn cảnh tầm thường và vị trí cũng tầm thường của một nhà báo nước Việt, tôi không khỏi tỏ lòng khâm phục ngàn vạn chiến sĩ khác đã và đang chiến đấu lẻ loi, âm thầm trong bóng tối để giải thoát nhân dân và giải đất miền Nam khỏi cái họa xích hóa tương lai.

Nếu chúng ta cảm hờn về hành động dã man và hèn nhát của bọn V.C đã bắn lén sau lưng một kẻ đã hiên ngang chấp nhận sự thách đố của chúng như anh Từ Chung, chúng ta cũng phải công bằng mà biết ơn chúng nữa. Vì nhờ hành động điên khùng và hốt hoảng của chúng mà nhân dân miền Nam chúng ta bỗng tìm lại được một hy vọng và một niềm tin vững chắc là nhân tài của chúng ta và cũng là địch thủ đáng gờm của Cộng sản trên mảnh đất đau thương này còn nhiều, nhiều lắm và vẫn âm thầm tiếp tục sứ mạng cứu quốc trong khung cảnh tâm thương của họ.

THANH TÂM

